

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321011245
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2321011245.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovaného A. B., prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 23.02.2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08.11.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu bol obžalovaný A. B. uznaný vinným pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

ako otec maloletému synovi C. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. D. XXX, hoci mu zo Zákona o rodine vyplýva vyživovacia povinnosť voči synovi, ku ktorému bol zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 13P/46/2009 zo dňa 25. 06. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 09. 2009, má povinnosť prispievať na výživu syna C. sumou 100,- €, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX, počnúc dňom 01. 02. 2016, si túto svoju vyživovaciu povinnosť v mieste svojho trvalého bydliska v obci F. G. a všade tam, kde sa nachádzal, ako aj v mieste bydliska oprávnenej osoby - B. XXX riadne neplnil, hoci vedel o existencii vyživovacej povinnosti a jeho majetkové pomery mu umožňovali plniť si vyživovaciu povinnosť riadne a včas, túto si v pravidelne a v plnej výške neplnil, čím mu za vyživovacie obdobie od 01. 02. 2016 až doposiaľ vznikol dlh na výživnom vo výške 4940,- €, hoci bol trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/168/2015 zo dňa 16. 10. 2015, právoplatným dňa 01. 02. 2016, za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

Za túto trestnú činnosť okresný súd uložil obžalovanému podľa § 207 ods.3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods.2, ods.4 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona okresný súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd zdôvodnil svoje rozhodnutie v rozsahu č.l. 145-147 spisu.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o treste podal v zákonom stanovnej lehote odvolanie obžalovaný A. B., ktoré do termínu neverejného zasadnutia bližšie písomne nezdôvodnil.

Okresný prokurátor odvolanie voči rozsudku nepodal.

Konanie na odvolacom súde:

Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti obžalovaného, prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava a matky maloletého C. B. B..

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť, považujúc uložený trest v napadnutom rozsudku za zákonný a primeraný.

Matky maloletého C. B. B. na verejnom zasadnutí uviedla, že obžalovaný doposiaľ neuhradil žiadnu čiastku dlžného výživného a v súčasnosti neuhrádza ani bežné výživné.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že okresnému súdu doručoval aj písomné zdôvodnenie odvolania, pričom mu nie je jasné, prečo nie je súčasťou spisového materiálu. Následne dostal možnosť zo strany odvolacieho súdu doplniť toto odvolanie na verejnom zasadnutí do zápisnice, s čím súhlasil, pričom uviedol, že má zúžený pracovný pomer, nemal peniaze na zaplatenie výživného, momentálne je na 2 hodinovej zmluve so zamestnávateľom, trest sa mu zdá prísny, pričom žiada doplniť dokazovanie o pracovný posudok od zamestnávateľa. Na záver navrhol v prípade potvrdenia rozsudku odložiť nástup výkonu trestu, aby si mohol zariadiť záležitosti v práci.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací podľa § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj konanie, ktoré rozsudku predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a tak zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pri preskúmvacej povinnosti obžalovaným napadnutého výroku o treste odňatia slobody, krajský súd zistil, že tento výrok je správny a zákonný.

Vo vzťahu k výroku o treste súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a dospel k správne mu záveru o tom, že vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní (že nepopiera spáchanie skutku), postoj obžalovaného k prejednávanej veci, ale najmä vzhľadom na jeho osobnostné charakteristiky, trestnú minulosť a účel trestu prichádzalo do úvahy pri prevahe priťažujúcich okolností uloženie výlučne nepodmienečného trestu odňatia slobody, a to na spodnej hranici upravenej trestnej sadzby v zmysle § 38 ods.4, § 212 ods.3 Trestného zákona vo výmere 2 roky a 4 mesiace. Takto uložený trest zároveň zohľadnil tak okolnosti spáchaného skutku, ako aj osobu obžalovaného, preto ho považoval aj odvolací súd za plne zodpovedajúci zásadám ukladania trestov charakterizovaných v § 34 a nasl. Trestného zákona, ako i požiadavke nielen individuálnej, ale najmä generálnej prevencie.

Pokiaľ má obžalovaný za to, že uložený trest odňatia slobody je neprimerane prísny a treba doplniť dokazovanie o jeho pracovný posudok, tak odvolací súd ma opačný názor (a z tohto dôvodu aj zamietol jeho návrh) a to s poukazom na dostatočne vykonané dokazovanie ohľadom jeho osobných pomerov (ktorý bol doposiaľ už 9 krát súdne trestaný a to v období rokov 2008 až 2015, z toho 3 x za prečin zanedbania povinnej výživy, dokonca mu bol v minulosti uložený i podmienený trest v ktorom sa neosvedčil, následne mu bol nariadený výkon trestu), ako i fakt, že v danom prípade mu okresný súd za predmetnú trestnú činnosť uložil trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom upravenej trestnej sadzby (ktorá je v danom prípade, pri zákonom zvýšení dolnej hranice – 2 roky a 4 mesiace až 5 rokov), čo nemožno považovať za neprimerane tvrdé, nakoľko pri osobnostných charakteristikách

obžalovaného vyplývajúcich z jeho trestnej histórie, by bolo plne dôvodným uloženie i prísnejšieho trestu odňatia slobody.

V tejto súvislosti odvolací súd zvyrazňuje, že postupom podľa § 321 ods.1 písm. e/ Trestného poriadku môže odvolací súd zrušiť výrok o treste napadnutého rozsudku len v prípade, ak je uložený trest neprimeraný. Za neprimeraný možno považovať taký trest, ktorého druh alebo výmera je v zrejmom rozpore s hľadiskami, ktoré sú určené v zásadách pre ukladanie trestov podľa § 34 Trestného zákona. V prejednávanej veci krajský súd nepovažoval uložený trest odňatia slobody v dĺžke trvania 28 mesiacov za neprimeraný (neprimerane prísny), nakoľko prvostupňový súd pri ukladaní trestu podľa názoru odvolacieho súdu prihliadol ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery a uvážene prihliadol i na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy, a preto sa s uloženým trestom v uvedenom rozsahu v konečnom dôsledku stotožnil aj súd druhého stupňa bez toho, aby zvažoval akúkoľvek jeho modifikáciu, prípadne zmiernenie.

Na dôvažok krajský súd uvádza, že obžalovaný podľa jeho názoru totižto už premárnil svoje šance na ukladanie „miernejších“ trestov a šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil a že išlo len o náhodilé, príp. ojedinelé ľudské zlyhanie. Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život a že doterajší výkon trestu mal na neho dostatočný prevýchovný účinok.

Trest je prostriedkom na dosiahnutie účelu Trestného zákona, má pôsobiť výchovne na páchatel'a s cieľom individuálnej prevencie a zároveň má vysielat' signál voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, na ostatných členov spoločnosti, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa takto uskutočňuje prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom pri ukladaní trestu je potrebné mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. V treste má byť obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu je potrebné osobu páchatel'a hodnotiť vo všetkých súvislostiach, pričom v rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, pričom jeho úmernosť okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu a pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a.

Obžalovaný by si mal uvedomiť, že pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a a že sa ukladá nie len v závislosti od závažnosti činu, ale i od osobných pomerov obžalovanej osoby a jeho trestnej minulosti, ktoré sú rovnocennými právnymi skutočnosťami a tiež rozhodujúcimi kritériami pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery. K naplneniu účelu trestu tiež prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i reálne postihne osobu páchajúcu takýto druh trestnej činnosti.

Rešpektujúc všetky tieto hľadiská považuje odvolací súd trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov nepodmienečne za zákonný a primeraný tak k závažnosti spáchanej trestnej činnosti, ako aj k osobnostným charakteristikám obžalovaného, možnostiam jeho nápravy a prevýchovy. Takto uložený trest zodpovedá požiadavke nielen individuálnej, ale i generálnej prevencie.

Zákonu zodpovedá aj výrok rozsudku, ktorým bol obžalovaný zaradený v zmysle § 48 ods.2 písm. b) Tr. zák. na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný už bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Z týchto dôvodov krajský súd potom považoval odvolanie obžalovaného za nedôvodné a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Celkom na závere je potrebné dodať, že pokiaľ ide o požiadavku obžalovaného o prípadné odloženie nástupu výkonu trestu s odôvodnením, aby si mohol obstaráť svoje záležitosti v práci, krajský súd uvádza, že v danom prípade takýmto postupom súdu (možnému odloženie nástupu výkonu trestu) bráni ustanovenie § 408 ods.1 písm. b) Tr. poriadku, z ktorého vyplýva, že len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak bol mu uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky. Z uvedených dôvodov nebolo možné takejto požiadavke resp. návrhu obžalovaného vyhovieť.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.